

AAS-011-002205 Seat No. _____

B. P. A. (Sem. II) (Kathak) (CBCS) Examination

April / May - 2016

**Life Sketches of Renowned
Kathak Dancers : Paper - II**
(Core)

Faculty Code : 011

Subject Code : 002205

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ નીચેના વૈકલ્પિક પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરીને ઉત્તરવહીમાં જ જવાબ લખો. (૨૦)
- (૧) સુશ્રી દમયંતિ જોષીએ કયા નૃત્યગુરુની મંડળી સાથે દેશ-વિદેશમાં નૃત્ય-પ્રદર્શન કર્યા ?
 (એ) સુશ્રી કુમુદિની લાખિયા (બી) મેડમ મેનકા
 (સી) પં. બિરજૂ મહારાજ (ડી) પં. શંભુ મહારાજ
- (૨) મેડમ મેનકા કયું વાદ્ય વગાડી શકતા હતાં ?
 (એ) સિતાર (બી) તબલા
 (સી) વાયોલિન (ડી) વીણા
- (૩) વિક્રમોવર્ષીય, યુદ્ધ અને શાંતિ, મેઘદૂત વગેરે નૃત્ય-નાટિકાઓનું નિર્દેશન કયાં નૃત્યગુરુએ કર્યું છે ?
 (એ) મહારાજ કૃષ્ણકુમાર (બી) મહારાજ કૃષ્ણ મોહન મિશ્ર
 (સી) સુશ્રી કુમુદિની લાખિયા (ડી) પ્રો. એમ. એસ. કલ્યાણપુરકર
- (૪) ગુજરાત રાજ્ય સંગીત નાટક અકાદમી દ્વારા કઈ સાલમાં સુશ્રી કુમુદિની લાખિયાને એવોર્ડ આપવામાં આવ્યો ?
 (એ) ૧૯૮૦ (બી) ૧૯૮૨
 (સી) ૧૯૮૪ (ડી) ૧૯૮૫
- (૫) કુમરી ગાઈને બેઠા બેઠા ભાવ પ્રદર્શન કરવું એ કયા નૃત્યગુરુની વ્યક્તિગત વિશેષતા છે ?
 (એ) પં. બિન્દાદીન મહારાજ (બી) પં. કાલકા પ્રસાદ
 (સી) પં. લચ્છુ મહારાજ (ડી) પં. શંભુ મહારાજ
- (૬) સુશ્રી કુમુદિની લાખિયાએ કયા પ્રસિધ્ધ નર્તક સાથે યુરોપની સાંસ્કૃતિક યાત્રા કરી હતી ?
 (એ) પં. બિરજૂ મહારાજ (બી) પં. રાઘલાલ મિશ્ર
 (સી) શ્રી રામગોપાલ (ડી) પં. સુંદર પ્રસાદ

- (૭) પરંપરાગત કથક નૃત્યમાં આધુનિક નૃત્ય-નાટિકાની રચના કરનાર પ્રથમ નૃત્યગુરુ કોણ હતાં ?
 (એ) પં. અચ્છન મહારાજ (બી) પં. લચ્છુ મહારાજ
 (સી) પં. શંભુ મહારાજ (ડી) પં. બિંદાદિન મહારાજ
- (૮) પં. સુંદરપ્રસાદે લખનઉ ઘરાનાનાં ક્યાં ગુરુ પાસેથી કથકની શિક્ષા પ્રાપ્ત કરી ?
 (એ) મહારાજ બિંદાદિન (બી) મહારાજ કાલકાપ્રસાદ
 (સી) મહારાજ ભૈરોપ્રસાદ (ડી) મહારાજ દુર્ગાપ્રસાદ
- (૯) શ્રી કૃષ્ણ મોહન મિશ્રએ કેટલા વર્ષની ઉંમરે જાહેર કાર્યક્રમમાં ભાગ લેવાની શરૂઆત કરી ?
 (એ) ૫ વર્ષ (બી) ૮ વર્ષ
 (સી) ૭ વર્ષ (ડી) ૧૦ વર્ષ
- (૧૦) પં. ઉદયશંકર નૃત્ય કલા ઉપરાંત અન્ય કઈ કલામાં પારંગત હતાં ?
 (એ) વાદન કલા (બી) ગાયન કલા
 (સી) સાહિત્ય કલા (ડી) ચિત્ર કલા
- (૧૧) સુશ્રી ઉમા શર્માએ કઈ સંસ્થાની સ્થાપના કરી ?
 (એ) કથક કેન્દ્ર (બી) નૃત્ય ભારતી
 (સી) ભારતીય સંગીત સદન (ડી) નૃત્ય ગ્રામ
- (૧૨) સુશ્રી રશ્મિ બાજપાઈએ કઈ પુસ્તિકાનું સંકલન કર્યું છે ?
 (એ) કથક પ્રસંગ (બી) કથક નૃત્ય શિક્ષા
 (સી) કથક કે પ્રાચીન નૃત્યાંગ (ડી) કથક : અક્ષરો કી આરસી
- (૧૩) 'કથા રઘુનાથ કી'માં સીતાની ભૂમિકા કઈ નૃત્યાંગના દ્વારા રજૂ કરવામાં આવી હતી ?
 (એ) સુશ્રી સાસ્વતી સેન (બી) સુશ્રી ભાસ્વતી મિશ્ર
 (સી) સુશ્રી ઉમા શર્મા (ડી) સુશ્રી કુમુદિની લાખિયા
- (૧૪) સુશ્રી શાસ્વતી સેને કઈ સાલમાં મેક્સિકોમાં આંતરરાષ્ટ્રીય એકલ નૃત્યની પ્રસ્તુતિ કરી ?
 (એ) ૧૯૮૦ (બી) ૧૯૮૨
 (સી) ૧૯૮૩ (ડી) ૧૯૮૪
- (૧૫) પં. શંભુ મહારાજે હુમરી ગાયનની શિક્ષા કોની પાસેથી પ્રાપ્ત કરી ?
 (એ) ઉ. બડે ગુલામઅલી ખાં (બી) ઉ. મુદ્દીન
 (સી) ઉ. મહમદ ખાં સાહેબ (ડી) ઉ. રહિસ ખાં સાહેબ
- (૧૬) પ્રો. એમ. એસ. કલ્યાણપુરકરે કઈ સંસ્થાની સ્થાપના કરી ?
 (એ) મહારાજ બિંદાદિન નૃત્ય સ્કુલ (બી) કથક કેન્દ્ર
 (સી) કદમ્બ (ડી) નૃત્ય ગ્રામ
- (૧૭) પં. સુંદરપ્રસાદનું અવસાન કયારે અને ક્યાં થયું ?
 (એ) ૧૯૫૯, દિલ્હી (બી) ૧૯૬૧, દિલ્હી
 (સી) ૧૯૬૯, દિલ્હી (ડી) ૧૯૫૮, મુંબઈ

- (૧૮) લચ્છુ મહારાજનાં મોટાભાઈ કોણ હતાં ?
 (એ) પં. અચ્છન મહારાજ (બી) પં. શંભૂ મહારાજ
 (સી) પં. બિન્દાદિન મહારાજ (ડી) પં. કાલકાપ્રસાદ
- (૧૯) કઈ કથક નૃત્યાંગના જયપુર અને લખનઉ બંને ઘરાનાની શૈલી પર મહારત ધરાવે છે ?
 (એ) સુશ્રી કુમુદિની લાખિયા (બી) સુશ્રી ઉમા શર્મા
 (સી) સુશ્રી દમયંતિ જોષી (ડી) આપેલ તમામ
- (૨૦) મેડમ મેનકાની સંસ્થા 'નૃત્યાલયમ્' કયાં સ્થિત છે ?
 (એ) પૂના (બી) બેંગ્લોર
 (સી) ખંડાલા (ડી) મુંબઈ

- ૨ શ્રીકૃષ્ણ મોહન મિશ્ર અને મહારાજ કૃષ્ણકુમારનાં જીવનચરિત્ર લખો.
- ૩ પં. સુંદર પ્રસાદ અને શંભુ મહારાજનું કથક નૃત્યમાં યોગદાન જણાવો.
- ૪ પં. લચ્છુ મહારાજ અને પં. ગોપી ક્રિષ્ણનનો પરિચય આપો.
- ૫ મેડમ મેનકા અને સુશ્રી રશ્મિ બાજપેઈનું યોગદાન જણાવો.
- ૬ સુશ્રી દમયંતિ જોષી અને સુશ્રી ઉમા શર્માનો પરિચય આપો.